

Kanada Magyar Ujság
 Kanada és az angol birodalom legfontosabb magyar lapja.
 Megjelenik: szombaton
 Előfizetési ára év \$3.00
 Képfűzők ára \$3.60
 Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Winnipeg, Man.
 296 1/2 Main Street

Canadian Hungarian News
 Kanada Magyar Ujság
 is the leading Hungarian Newspaper with the largest circulation in the British Empire.
 Issued every Saturday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 In foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 296 1/2 Main Street
Winnipeg, Man.

Főszerkesztő: HORDÓSY IVAN Editor

VOL V. EVFOLYAM

WINNIPEG, MAN., 1928. SZOMBAT SZEPTEMBER 1

NO. 36. SZAM.

KISIKLOTT A NEWYORKI FÖLDALATTI VASUT

A BORZALMAS SZERENCSETLENSÉG 25 HALOTTAT ÉS 151 SÜLYOS SEBESÜLTET KÖVETELT ÁLDOZATUL — HIBÁS VÁLTO OKOZTA A KATASZTRÓFÁT —

New York történetében páratlanul álló forgalmi szerencsétlenség történt múlt pénteken este, amikor New York egyik legforgalmasabb negyedében, a Times tér alatt váltóhiba miatt kikilt a földalatti gyorsvasut egyik kocsija. A vonat teljesen zufontan robbant a hazajárvó munkásokkal, a föld alatt a kocsik utasai egyszerűen csak megborzadva vették észre, hogy közelük megimboldog, majd hatalmas robbanással kettészakad. Alig egy szempillantás alatt a hátsó kocsik kitértak a pályáról, a kocsik között a kettészakadt vagonon, a halottakon és a sebesülteken.

Az áramvezetékek elszakadása következtében rövidzárlat keletkezett, mely az egyik kocsit pillanatok alatt lángborította. A halálra rémült utasok között kiltört a pánik, a halottak hűvös és a sebesültek jajgatása töltötte be a szűk alagút füstös levegőjét. Alig volt az utasok között egy is, aki legalább kisebb sebet ne kapott volna. Aki csak tehette igyekezett menekülni a romok közül s egymást gázolták az emberek.

Szerencsére néhány percen belül megérkeztek a tűzoltók, eloltották a tüzet és hozzáálltak a mentéshez. A rendőrség is nagy felkészültséggel volt jelen.

nult ki a szerencsétlenség színhelyére és ennek köszönhető, hogy — bár a forgalom nemcsak a föld alatt, hanem a rövidzárlat következtében még a közúti vonalakon is késő estig szünetelt — az összes halottakat elszállították és a sebesülteket két óra alatt kórházba vitték.

Eddig 25 ember vesztette életét, de a 159 sebesült közül többnek sérülése annyira súlyos, hogy a halottak száma még emelkedhetik. A katasztrófa színhelyére kiszállított szakértő bizottság jelentése szerint, amit a halálvonalat hetedik kocsijának első kerekét átrobbogtak a szerencsétlenséget okozó váltón, az eddig még meg nem állapítható okból elmozdult, úgy hogy a hetedik kocsi hátsó kerekét lángborította. A halálra rémült utasok között kiltört a pánik, a halottak hűvös és a sebesültek jajgatása töltötte be a szűk alagút füstös levegőjét. Alig volt az utasok között egy is, aki legalább kisebb sebet ne kapott volna. Aki csak tehette igyekezett menekülni a romok közül s egymást gázolták az emberek.

Egész Amerika nagy megdöbbenéssel fogadta a szerencsétlenség híreit, megérkeztek a tűzoltók, eloltották a tüzet és hozzáálltak a mentéshez. A rendőrség is nagy felkészültséggel volt jelen.

Két előfizetőnk ingyen utazik velünk Magyarországra a karácsonyi ünnepekre

A KANADAI MAGYAR UJSÁG HATALMAS KEDVEZMÉNYE — ÓRIASI ERDEKLŐDÉS NYILVÁNL MEG A „KANADAI MAGYAROK TÁRSASUTAZÁSA” IRÁNT — KÜLDJE BE MINDENKI IDEJÉBEN A JELENTKEZÉSEET, NEHOGY BAJ LEGYEN AZ UTLEVELEKKEL ELHELYEKEDÉSSEL STB.

Winnipeg, augusztus 28.
 A „Kanadai Magyarok Társasutazása” iránt, melyet az év karácsonyára hirdett meg a Kanadai Magyar Ujság — váratlanul nagyarányú érdeklődés nyilvánul meg egész Kanadaszerte magyar testvéreink körében. Mindenki jönnék az üdvözléseket, levélbeli és személyes érdeklődések, úgyhogy határozottan érezzük, hogy olyasvalamire vállalkoztunk, amely az egész kanadai magyarság szívét megrázza és vágytatja.
 —Vonuljunk fel egy csoportban, mint egy nagy család — menjünk el rég nem látott, szép, szeretett szent estéjén!

szülőföldünkre — boruljunk le a határnál és csókoljuk meg a megszentelt hantokat! Hadd lássák az otthoni testvéreink, hogy szenvedésben, örfömben, bánatban, mindenben egyek vagyunk — egyek leszünk mindig is velük!
 Mindenkit meleg, bennszívós érzelmeimmel tölt el az a tudat, hogy végre itt lesz a várva-várt, különösen kedves alkalom, amikor rég nem látott szeretteit, kis családját, ismerőseit üdvözölheti — és mindezt a legzebb és legnagyobb ünnepen; karácsony szent estéjén!

SZÁMTALAN KEDVEZMÉNY a Kanadai Magyar Ujság utasainak

A Kanadai Magyar Ujság által rendezett társasutazás résztvevői számtalan kedvezményben fognak részesülni. Az első kedvezmény, amelyet az elmúlt héten folytatott tárgyalásaink alkalmával Mr. Mason, a White Star—Red Star Line winniepei igazgatójának előzékenysége tett lehetővé, az lesz, hogy a Kanadai Magyar Ujság két előfizetőjének a társaság a kikötőtől Budapestig ingyen jegyet bocsát rendelkezésére, hogy ezáltal is megjelje a kiránduláson résztvevők kedvét és érdeklődését.
 A két ingyen jegyet a Kanadai Magyar Ujság fennállásának ötödik évfordulóján, az év december 2-án soroljuk ki, mégpedig az egyiket az előfizetőnk között, akik előfizetésüket legalább fél évre előre, tehát 1929 július 1-ig rendezik, másikét pedig azok között, akik december 2-ig a legújabb utazást szerzik a Kanadai Magyar Ujságnak.
 Ha a jelentkezők közül valaki az egyik jegyet megnyeri, annak utiköltését visszafizetjük, — de a sorsolás csak az számítson, akinek tényleg megvan a szerencséje.

Felkérjük azonban mindazon honfitársainkat, akik a társasutazásban részt óhajtanak venni, ebből szándékukat az utiköltéssel együtt minél előbb küldjék be közvetlenül hozzánk, mert ez a legbiztosabb módja annak, hogy valaki valóban a Kanadai Magyar Ujság által rendezett társasutazásban érkezzék meg a szülőhazába.
 Az általunk rendezendő utazás résztvevői számára még további kedvezményekről is vannak tárgyalásaink, így például reméljük, hogy a magyar hatóságok olcsóbb ártólételeit, vizumot fognak rendelkezésünkre bocsátani — de az utiköltésben már további kedvezményeket nem lesznek, miután ezek az árak a lehető legolcsóbbak, melyeket sikerült elérnünk.
 Kérjük mindazokat, akik a karácsonyi társasutazáson részt óhajtanak venni, legyenek szívesek ebből szándékukat az utiköltés melletti szíves beküldésével együtt — velünk közölni.
 Tegyük minél szebbé, nagyobbá, imponálóbbá a szülőhaza előtt a Kanadai Magyarok első társasutazását!

Kit szeressek, ha téged nem, szép Hazám...

Augustus 25-én, szombat délután ünnepélyes közönség gyűlt össze a Maple uccal református templomban. A nagyszámú megjelent winniepei magyarság érezte a nap nagy jelentőségét: harminc kis magyar fiú és leány tesz bizonyosságot arról, hogy — habár a kanadai életiskola angolokká nevelt őket, szívükben mindvégig magyarok és a ha erre alkalom nyílik, úgy lelkes örömmel tanulják meg a magyar írást, olvasást, földrajst és történelmet.
 A gyermekek vizsgálja következett ezután, melynél szebbet, kedvesebbet aligha élvezett Winnipeg magyarság magyar írást, olvasást, földrajst és történelmet.
 A tanulási lehetőséget pedig megadta számukra Tiszt. Balla Zsigmond fáradságát nem ismerő ügybizalma. Nyolc héten hetenként háromszor töltötték néhány órát a magyar iskolában a kis nebulók a hogy az aránylag igen rövid idő alatt ilyen szép eredményt tudtak felmutatni, az Balla tiszteletes fáradozásán kívül főleg a tiszteletes asszony és a Lőránffy Zsuzsanna Nőegylet busgó tagjainak érdeme, kik állandóan lelkesítették a kis magyarokat, sőt — hogy még fokozták a nevelő szemé, éleveszű nebulók tanulási kedvét — még uszonánval is megvédenéik őket minden előadás után.

Exután Tiszt. Balla Zsigmond ismertette a nyári magyar iskola célját és menetét. Majd Schebeck konzul kifogástalan angol nyelven fejezte ki a magyarság háláját a megjelent Rev. G. A. Woodside utján a United Church-nek, hogy a magyar iskola megtartását lehetővé tette.
 A gyermekek vizsgálja következett ezután, melynél szebbet, kedvesebbet aligha élvezett Winnipeg magyarság magyar írást, olvasást, földrajst és történelmet.
 A tanulási lehetőséget pedig megadta számukra Tiszt. Balla Zsigmond fáradságát nem ismerő ügybizalma. Nyolc héten hetenként háromszor töltötték néhány órát a magyar iskolában a kis nebulók a hogy az aránylag igen rövid idő alatt ilyen szép eredményt tudtak felmutatni, az Balla tiszteletes fáradozásán kívül főleg a tiszteletes asszony és a Lőránffy Zsuzsanna Nőegylet busgó tagjainak érdeme, kik állandóan lelkesítették a kis magyarokat, sőt — hogy még fokozták a nevelő szemé, éleveszű nebulók tanulási kedvét — még uszonánval is megvédenéik őket minden előadás után.

Schebeck István, winniepei konzul megérkezése után a közönség elénekelt a magyar nemzeti imádságot, a Himnuszot s ezzel meg is kezdődött az ünnepség. A gyermekek imája után Dr. Ujváry János, a Magyar Szövetség elnöke megnyitó beszédében üdvözölte a megjelenteket, elsősorban Schebeck István konzult, mint a magyar kormány hivatalos képviselőjét és Schebeck Istvánt, Nyugatkanadai első magyar asszonyát, kik nemcsak hivatalosan, hanem szívük aszávtól hivatkoztak el, hogy együtt örüljenek a szülőkkel a gyermekek előmenetelén.

Vizsga után Dr. Ujváry János ünnepi beszédében kiemelte a kanadai magyar iskolák fontosságát és rámutatott arra a nagy nemzeti kincsre, melyet ezáltal a magyarság biztosít magának a jövőre. A Kanadai Magyar Szövetség — folytatta Dr. Ujváry — össze akarja fogni a magyar erőket egész Kanadaszerte. Ehhez azonban töltetlenül szükséges, hogy minden magyar egyesület önállóságának és szabadságjogainak teljes épségben tartsa mellett a Szövetségbe, mint egyetemes össztartó szervezetbe tömörüljön. — Nem látom be, hogy ha a világ két legdúsabb politikai ellenfele,

KANADÁNAK DÍMBES-DOMBOS HATÁRA

De nemcsak a régi magyarok, az újabb bevándorló testvérek is nagy lelkesedéssel hallották az utazás híreit és — többek között — Pödör Sándor honfitársunk, akinek hangulatos kis verse még valamennyiünk fülében cseng:
 —Kanadának dímbes-dombos határa,
 Juhász lett egy szegény legény
 bujába ...
 szintén a jelentkezők közé állott. Pödör Sándor 1925-ben jött ki Kanadába, családja azonban otthon maradt, mert ha az aratásnak és az őszi munkáknak vége lesz, összepakolja a kis csomagját és a többi magyarral együtt nekivág az útnak. Hiszen aránylag nem olyan nagyon nagy a költés és mi mindent meg nem tenne a magyar ember a családjáért!
 Az indulás — mint megírtuk — december elején lesz, úgyhogy körülbelül karácsony előtt egy héttel megérkezik a szülőföldre a Kanadai Magyarok első társascsoportja.

Megírtuk azt is, hogy a csoport, a magyarság előtt általánosan ismert és közkedvelt White Star—Red Star társaság egyik legkitűnőbb és legmodernebb berendezett hajóján indul mégpedig ki-kit tetszése szerint New Yorkba vagy Halifaxban szállhat hajóra.
 Számtalan egyéb előnye mellett azért is választottuk ezt a hajót, hogy módot adjunk New Yorknak megtekintésére mindazon honfitársainknak, akik az amerikai kontinensnek ezt a leghatalmasabb és legjellegzetesebb városát még nem látták. Aki azonban nem akar New Yorkba utazni, az Halifaxban is csatlakozhatik a csoporthoz, mert a hajó New Yorkból először ide megy és Halifaxból indul Óceántól újtára.
 Az árban nincs különbség, akár New Yorkból, akár Halifaxból indul valaki.

AZ UTIKÖLTÉS A KÖVETKEZŐ:

Odautazás	Oda-vissza	Nagyon fontos, hogy mindazok, akik a társasutazáson résztvenni szándékoznak, ebből óhajukat minél előbb jelenték be, mert útleveleik, vizumuk és egyéb okmányaik megszerzésével sok idő telik el.
Budapest \$103.95	\$192.50	Az utiköltésüket ugyancsak hozzájuk kell beküldeni, aki jegyét előbb váltja meg, annak jobb és kellemesebb elhelyezkedést tudunk a hajón biztosítani, mert az elhelyezkedések vázlatát a hajóról már a kezünkben dére szívesen adunk felvilágosítást.
Zágráb \$107.00	\$198.00	
Kassa \$107.05	\$190.00	
Temesvár \$109.44	\$199.00	
Prága \$104.00	\$190.00	
Bukarest \$109.60	\$199.00	
Belgrád \$110.30	\$198.50	
Ezekhez az összegekhez \$5.00 hadiadó számítandó.		

A fentiekben kívül bármely más európai kikötőbe vagy városba is lehet utazni, kívánatra bármilyen érdeklődésre szívesen adunk felvilágosítást.

Minden levelet vagy küldeményezt ügyben a következőképpen kell címezni:

Kanadai Magyarok Társasutazása
HORDÓSY IVÁN címén
 296 1/2 Main Street,
WINNIPEG, Man.

PANASZKODIK A BÁNYÁSZOK EGY RÉSE A STUKKOLÁS ELLEN

Megírta a Kanadai Magyar Ujság, hogy Anglia úgy akar segíteni a munkanélküliségen, hogy angol munkásokat küld ki Kanadába a termés betakarítására. Az angol kormány megígerte a hajó- és vasutársaságokkal, hogy önköltségi áron szállítják Kanadába és vissza az angol aratómunkásokat, sőt ha ezt a kedvezményes jegyet sem tudná az angol munkás megfizetni, az angol kormány hajlandó még az utazási költségeket is fedezni, csak hogy a folyton szaporodó munkanélkülítő valami utonmódon végre megszabaduljon.
 Az utiköltésüket ugyancsak hozzájuk kell beküldeni, aki jegyét előbb váltja meg, annak jobb és kellemesebb elhelyezkedést tudunk a hajón biztosítani, mert az elhelyezkedések vázlatát a hajóról már a kezünkben dére szívesen adunk felvilágosítást.

tudják magukat értetni, nem úgy, mint a mi bevándorlónk, mégis arról panaszkodnak, hogy sok helyütt kifosztották őket a zöldfülűek pénzére és hasznára.
 Elütötte a mozdony a magyart
 Montreálból jelenti Schilt Imre honfitársunk, hogy Magdó Pétert, aki Sudbury, Ont. környékén vasuton dolgozott, oly szerencsétlenül ütötte el a mozdony, hogy azonnal kiszervegett.
 Szerencsétlenül járt honfitársunkat rokonsága és sok barátja gyámolítja.
 HÁNY EMBER ÉL KANADÁBAN?
 A kanadai birodalmi kormány nép számlálási statisztikája a következő: az összes lakosság száma: 9,658,000. Tartományok szerint: Prince Edward Island 86,400; Nova Scotia 547,000; New Brunswick 415,000; Quebec 2,647,000; Ontario 3,229,000; Manitoba 655,000; Saskatchewan 851,000; Alberta 631,900; British Columbia; 583,000 Yukon Territory: 3,500, North West Territories 9,200. 1921 óta Kanada népessége 870,000 lélekkel szaporodott.